

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το Πρόβλημα που πρόκειται να μας απασχολήσει στη συγκεκριμένη εργασία είναι η μέχρι σήμερα μονομερής ανάπτυξη του τουρισμού στην Κύπρο, η οποία είχε σαν επακόλουθο την προώθηση μιας μορφής μαζικού τουρισμού με όλες τις καταστροφικές για τον τόπο συνέπειές της. Παρόλα αυτά δεν λείπουν από το νησί και ορισμένες περιοχές που αποτελούν εξαίρεση στον κανόνα, όπως αυτή των Λευκάρων, όπου φαίνεται να πραγματοποιείται τα τελευταία χρόνια μια διαφορετικής μορφής τουριστική δραστηριότητα που αφορά στους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους του τόπου.

Το πρώτο λοιπόν κεφάλαιο της εργασίας ασχολείται με την εννοιολογική προσέγγιση του τουρισμού και των εναλλακτικών μορφών του, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα υπόβαθρο όπου θα στηριχθεί η δομή της εργασίας αυτής.

Στο Δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας περιγράφονται οι Υποθέσεις Εργασίας και τα ερωτήματα που προκύπτουν από αυτές, ενώ λαμβάνονται και οι αποφάσεις ως προς τη μέθοδο που πρόκειται να ακολουθηθεί ώστε να δοθούν οι απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά.

Οι Υποθέσεις Εργασίας και τα επιμέρους ερωτήματα έχουν να κάνουν με τα Λεύκαρα, ένα χωριό με ιδιαίτερη φυσική ομορφιά και ξεχωριστό παραδοσιακό χαρακτήρα, όπου εξακολουθούν να αναβιώνουν τα παραδοσιακά επαγγέλματα της κεντητικής και της αργυροχρυσοχοΐας. Καθώς τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια στροφή της τοπικής ανάπτυξης από τις καθαρά παραδοσιακές δραστηριότητες, προς άλλες, οι οποίες έχουν σχέση με τον τουρισμό, και συγκεκριμένα το τουριστικό εμπόριο, διερευνάται εάν ο τουρισμός μπορεί να αποτελέσει το κλειδί για την μελλοντική ανάπτυξη του τόπου, και εάν στα Λεύκαρα μπορούν να αναπτυχθούν ήπιες μορφές τουρισμού, φιλικές προς το περιβάλλον, τα πολιτιστικά χαρακτηριστικά και το ανθρωπογενές δυναμικό του χωριού. Σκοπός της μελέτης είναι η ανάπτυξη μιας μεθόδου για την αντιμετώπιση περιπτώσεων όπως αυτής των Λευκάρων.

Για τη διερεύνηση των Υποθέσεων και των ερωτημάτων τους ακολουθείται η εξής Προσεγγιστική Μέθοδος: Ως παρατηρητές και αναγνώστες της περιοχής μελέτης επιλέγουμε να την εξετάσουμε από δύο διαφορετικές, αλλά αλληλοσυμπληρούμενες οπτικές γωνίες. Στην πρώτη περίπτωση βλέπουμε το χώρο μελέτης ως «περιέχων» χώρο, όπου εξετάζουμε

τις λειτουργίες και δραστηριότητες τις οποίες περιλαμβάνει, και στη δεύτερη, ως «περιεχόμενο» χώρο, μέσα στην ευρύτερη χωρική ενότητα.

Βάση της παραπάνω Μεθόδου οδηγούμαστε στο τρίτο κεφάλαιο, το οποίο έχει σαν θέμα: «Ένας ιστορικός οικισμός τουριστικού ενδιαφέροντος: Τα Πάνω και Κάτω Λεύκαρα». Στο πρώτο υποκεφάλαιο παρουσιάζεται συνοπτικά η τουριστική πολιτική που εφαρμόζεται σήμερα στο νησί, προκειμένου να αντλήσουμε τα απαραίτητα στοιχεία για το γενικότερο πλαίσιο μέσα στο εντάσσεται – «περιέχεται» η περιοχή μελέτης. Στη συνέχεια, στο δεύτερο υποκεφάλαιο διερευνάται μέσω πρόσφατης βιβλιογραφίας ο «περιέχων» πλέον χώρος, τα Λεύκαρα. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο εξετάζουμε τη νομοθεσία που ισχύει στην υπό εξέταση περιοχή, τη γεωγραφική της θέση, τα δημογραφικά της στοιχεία, την ιστορική της εξέλιξη, το χαρακτήρα του τοπίου όπου χωροθετείται, τη συγκρότηση των οικισμών και τους φυσικούς, πολιτισμικούς – ιστορικούς και λοιπούς πόρους που διαθέτει.

Στο τέταρτο κεφάλαιο αναλύεται και παρουσιάζεται η άμεση – επιτόπια έρευνα της περιοχής μελέτης, η οποία πραγματοποιείται προκειμένου να δοθούν απαντήσεις στα ερωτήματα που έμειναν αναπάντητα, καθώς και για να επιβεβαιωθούν, αλλά και να συμπληρωθούν οι μέχρι στιγμής διαπιστώσεις από τη δευτερογενή – έμμεση έρευνα. Κατά την άμεση – επιτόπια έρευνα πραγματοποιούνται ερωτηματολόγια σε κατοίκους, του χωριού, δηλαδή στο ανθρωπογενές δυναμικό των Λευκάρων, σε εργαζόμενους σε τουριστικές εγκαταστάσεις, και σε απασχολούμενους στα παραδοσιακά επαγγέλματα. Τέλος, πραγματοποιούνται κατευθυνόμενες συνεντεύξεις σε «πληροφορητές κλειδιά», ώστε να επιβεβαιωθούν οι σκέψεις και οι ερμηνείες που δόθηκαν κατά τη μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας στην έμμεση έρευνα, καθώς και κατά την επεξεργασία των απαντήσεων των ερωτηματολογίων που πραγματοποιήθηκαν στην άμεση – επιτόπια έρευνα.

Με βάση τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα της ανάλυσης οδηγούμαστε στο κεφάλαιο πέντε, όπου εξάγονται τα πορίσματα των υποθέσεων εργασίας και των ερωτημάτων που προκύπτουν από αυτές, και επαγωγικά στο κεφάλαιο έξι, όπου αναλύεται το παρατηρητήριο βάση του οποίου αξιολογείται το ενδογενές δυναμικό της περιοχής μελέτης και οι επιδράσεις και επιπτώσεις που δέχεται από την ευρύτερη περιοχή μέσα στην οποία εντάσσεται, προκειμένου να χαραχθούν οι κατευθύνσεις του σχεδιασμού που θα αποτελέσει το κλειδί για την ανάπτυξη και την οικονομική ανάκαμψη των Λευκάρων.